

ACORD SOBRE LA REGULACIÓ DE L'ESCALADA, DE LES VIES FERRADES I DE LES CANALS EQUIPADES AL PARC NATURAL DE LA MUNTANYA DE MONTSERRAT

Aquest acord sobre la regulació de l'escalada, de les vies ferrades i de les canals equipades al Parc natural de la muntanya de Montserrat ha estat elaborat, consensuat i signat el 12 de juny de 2008 per: Xavier Ariño i Vilà, representant de la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya, Lluís Baciero i Salvador, representant del Patronat de la Muntanya de Montserrat, Jordi Calaf i Garcia, representant del Patronat de la Muntanya de Montserrat i biòleg del Parc Natural de la Muntanya de Montserrat, Salvador González i Solé, representant del territori i guarda del refugi de Santa Cecília, Gabriel Lampreave i Altarriba, representant del Cos d'Agents Rurals, Xavier Parellada i Viladoms, representant del Servei de Protecció de Fauna, Flora i Animals de Companyia del Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya i Francesc Rosell i Ramentol, representant del territori i membre de la Plataforma Montserrat Natura.

El 9 de juliol de 2008 la Comissió Executiva del Patronat de la Muntanya de Montserrat ha acordat la següent regulació de l'escalada, de les vies ferrades i de les canals equipades al Parc natural de la muntanya de Montserrat.

1 ANTECEDENTS I OPORTUNITAT

L'escalada és una activitat de llarga tradició a Catalunya i la muntanya de Montserrat és un dels escenaris de referència per a la seva pràctica més importants i històrics de Catalunya. La coincidència d'aquesta activitat amb la protecció dels valors naturals en un mateix espai, requereix de l'establiment de les pautes necessàries per garantir la preservació de les espècies protegides, dels boscos, de les canals i dels ecosistemes propis de la muntanya en la llarga convivència que aquests han de mantenir amb els escaladors.

Per aquest motiu la Generalitat de Catalunya aprovà el Decret 148/1992, de 9 de juny, pel qual es regulen les activitats fotogràfiques, científiques i esportives que poden afectar les espècies de la fauna salvatge, Decret que estipula que en els espais protegits seran els òrgans gestors els que determinaran les àrees i períodes on es pot escalar sense autorització.

Cal, però, no centrar només en l'activitat de l'escalada l'efecte sobre els valors naturals del Parc Natural, atès que part del material, de la tècnica o dels indrets també són utilitzats per altres activitats com les vies ferrades o el barranquisme. Alhora, totes elles comparteixen una tipologia d'impactes sobre els valors naturals similars, fet que motiva que la seva regulació s'hagi unificat en una única comissió tècnica i en un únic document.

És necessari fer constar que, evidentment, les activitats esmentades no són les úniques amb efectes sobre el medi i per això es preveu que la pressió exercida per la resta d'activitats (vols en helicòpter o avioneta, senderisme, bicicleta de muntanya, espeleologia ...) es regulin mitjançant altres acords o altres mecanismes.

Malgrat que els practicants de barranquisme defineixen alguns dels Clots o Canals de Montserrat com a canals, en aquest acord s'ha preferit no referir-nos exclusivament a la pràctica del barranquisme, sinó parlar més genèricament com a descens/ascens de canals equipades, atès que algunes de les canals equipades són practicades pels barranquistes i d'altres no.

El Patronat de la Muntanya de Montserrat, com a òrgan gestor del Parc Natural de la Muntanya de Montserrat, constitueix una comissió tècnica el 2004 integrada per representants de la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya, del territori, del Departament de Medi Ambient i Habitatge i de l'òrgan gestor del Parc Natural, per a què totes les parts implicades puguin consensuar les mesures de regulació de l'escalada, les vies ferrades i les canals equipades. No obstant això, amb anterioritat ja s'havien realitzat diverses reunions per avançar en la regulació de l'escalada a Montserrat i també cal fer esment que la zonificació establerta es basa en el seguiment de les aus rapinyaires a Montserrat efectuada des del 1995 pel Departament de Medi Ambient i Habitatge, en l'estudi elaborat per la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya i el Patronat de la Muntanya de Montserrat sobre els efectes de l'escalada en la nidificació de les aus rapinyaires i sobre la vegetació i en la proposta de Pla rector d'ús i gestió del Parc Natural de la Muntanya de Montserrat elaborada per Josep Nuet i Badia i Josep Maria Panareda i Clopés.

El resultat ha estat la zonificació del territori en funció de si l'escalada o la pràctica de les vies ferrades o les canals equipades és permesa sense cap mena de restricció, si hi ha condicionants que fan que calgui una restricció temporal, a criteri dels tècnics especialistes, per poder practicar l'activitat, o si no es pot autoritzar perquè és incompatible amb la conservació dels valors naturals.

L'objectiu d'aquesta regulació és protegir el patrimoni natural del Parc, des de les espècies d'aus rupícoles com l'àguila cuabarrada, el falcó peregrí, el xoriguer, el duc, el còlit negre, la merla blava, el roquerol o el ballester, els quals efectuen la nidificació en les fissures, coves i lleixes de les grans parets verticals fins als boscos, les canals o la vegetació de codines. Així doncs, mentre algunes zones es defineixen per afavorir la nidificació d'espècies concretes d'aus, d'altres s'han creat per protegir la matriu vegetal i el paisatge i per fomentar l'evolució dels ecosistemes sense la intervenció de l'home, pel propi interès de conservar una mostra representativa dels sistemes naturals de Montserrat.

Com ja s'ha esmentat, la pràctica de l'escalada, les vies ferrades i l'ascens/descens de canals i la coincidència d'aquests esports amb la nidificació d'aus rupícoles pot ocasionar conflictes amb aquestes espècies, sobretot amb les que són molt sensibles a la presència humana.

El grau de pertorbació depèn sempre de la distància de l'escalador respecte del niu, de la tolerància de l'espècie afectada a la presència humana, del grau d'intensitat i durada de l'activitat en el lloc i del moment de l'any en què es faci l'escalada, ja que el període reproductor d'aquestes espècies sol ser entre el gener i l'agost tot i que, per algunes espècies, el lligam amb el sector de cria es manté tot l'any.

El fet més traumàtic que es pot provocar en les aus és l'abandonament del niu per part dels exemplars adults. Hi ha dos moments crítics: durant la incubació dels ous i durant les primeres setmanes en què els polls són al niu. A més, si els adults abandonen els polls durant més de mitja hora, es pot produir la seva mort per hipotèrmia, hipertèrmia o humectació. Si és més llarg, els polls poden morir de gana.

Quan la pertorbació es produeix durant les últimes setmanes en què els polls són al niu, aquests poden morir en saltar abans de saber volar.

Les aus rapinyaires tenen un comportament territorial i dediquen quasi la meitat de l'any a criar un o dos polls. Si es provoca l'abandó del niu pot significar un any infructuós i, a la llarga, el descens de la població per manca de joves que s'incorporin a la població reproductora o l'extinció d'una espècie en una determinada zona. Si les molèsties que pateixen es repeteixen es pot provocar l'abandó definitiu de l'àrea de cria, cosa que comporta una reducció del nombre de parelles reproductores i una pèrdua de biodiversitat de l'àrea.

Mentre que l'efecte de les activitats objecte d'aquesta regulació sobre la fauna és constatable de manera directa i fàcilment entenedora, l'empremta sobre la vegetació i els ecosistemes no és tan evident com el fracàs reproductiu d'una parella d'aus. No hem d'oblidar que, segons l'article 1.2 del Decret 59/1987, l'objectiu de la Reserva Natural Parcial de la Muntanya de Montserrat és: *“protegir d'una manera absoluta les formacions geològiques i geomorfològiques i de preservar estrictament la riquesa de flora i fauna”*. És amb aquesta finalitat que s'han delimitat les zones abans esmentades on es minimitza la intervenció humana. Aquestes àrees corresponen a tres àmbits de superfície reduïda amb característiques biològiques, climàtiques i geològiques ben diferenciades: una zona en el sector més càlid de la muntanya, una altra a mitja muntanya i l'última en el sector obac, més frescal i humit.

D'acord amb tot això i donat que una de les finalitats dels espais protegits és vetllar per la conservació de les espècies amenaçades que hi viuen i de tot el seu patrimoni natural, s'ha establert una regulació de l'escalada, les vies ferrades i les canals equipades al Parc Natural de la Muntanya de Montserrat.

Pel que fa a l'escalada ; aquest acord:

- Permet mantenir la pràctica de l'escalada durant tot l'any en el 90,2% de les 3645 vies d'escalada inventariades inicialment per la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya i pel Patronat de la Muntanya de Montserrat (dades del 2007).
- Regula temporalment l'escalada en el 8,65% de les vies inventariades. Les regulacions temporals s'han ajustat a la fenologia de les espècies implicades, descartant la fixació d'un període estàndard més ampli que perjudicaria innecessàriament als escaladors.
- Impossibilita l'escalada en l'1,15% de les vies inventariades.
- Es regula l'obertura de noves vies d'escalada, impossibilitant-les en les zones de màxim interès ambiental i sotmetent-les a autorització de l'òrgan gestor del Parc Natural en les altres àrees .

Pel que fa a les vies ferrades i canals equipades es permet practicar aquestes activitats en les vies i canals llistades en aquesta normativa i grafiades en el plànol annex. L'obertura de noves vies ferrades o l'equipament de noves canals també queda sotmès a autorització de l'òrgan gestor del Parc Natural.

Per a la revisió de la regulació establerta i amb les funcions anomenades en el Títol IV, es crea la Comissió tècnica per a la regulació de l'escalada, les vies ferrades i les canals equipades al Parc Natural de la Muntanya de Montserrat (Comissió tècnica, en

endavant). La Comissió tècnica tindrà especial cura en donar la informació precisa per a què tots els col·lectius implicats coneguin els motius de la regulació i alhora vetllarà per tal que es vegin afectats al mínim possible en la pràctica d'aquestes activitats. Per tant, es prega la col·laboració de tot el col·lectiu en la implementació d'aquesta normativa que concilia la pràctica esportiva amb la conservació del medi natural.

2 NORMATIVA

Títol I Escalada

Article 1 Zonificació

L'àmbit del Parc Natural de la Muntanya de Montserrat es divideix en 5 categories:

- Zones de màxim interès ambiental (A), on no es permet l'escalada en tot l'any.
- Zones d'interès per a la conservació d'aus rapinyaires de nidificació primerenca (B), on es regula temporalment l'escalada.
- Zones d'interès per a la conservació d'aus rapinyaires de nidificació tardana (C), on es regula temporalment l'escalada.
- Zones d'interès específic per a aus rupícoles no rapinyaires (D), on es regula temporalment l'escalada.
- Zones sense regulació específica, on es permet l'escalada en tot l'any.

L'àmbit d'aquestes zones està descrit ens els següents articles i delimitat gràficament en el plànol annex. Atesa la dificultat en la descripció del límit d'aquestes àrees, en cas de dubte preval la documentació gràfica.

La cartografia utilitzada per a la descripció dels límits és el mapa de Montserrat de l'Editorial Alpina i Geoestel, edició 2004-2005.

Article 2 Zones de màxim interès ambiental (A)

Aquesta categoria inclou tant les zones de màxim interès per a la conservació de les aus rupícoles més sensibles a l'activitat humana, com una mostra suficientment representativa de les espècies vegetals i hàbitats més valuosos i significatius de tot el Parc Natural. Atès el caràcter màxim de protecció que cal per a garantir la conservació dels valors naturals d'aquestes àrees, en les següents zones no s'hi podrà escalar durant tot l'any:

A-1 Serrat de la Vinya Nova - Sajolida

Des de la cota 550 m al camí dels francesos, el límit ascendeix per aquest camí fins a l'encreuament amb el camí del Clot de la Sajolida pel qual continua en sentit sud-est fins al camí del Pont. Descendeix pel camí del Pont fins a la cota 500 m, ressegueix aquesta corba de nivell fins a situar-se a l'altra riba del torrent del Pont i puja en línia recta en direcció oest fins a la cota 575 m de la

carena. El límit ascendeix per la divisòria d'aigües en direcció nord fins a la cota 600 m, segueix per aquesta corba de nivell en direcció oest fins entrar al primer barranc situat a l'oest del Turó i baixa per aquest torrent fins a la cota 550 m, corba de nivell per la qual continua fins al camí dels Francesos, punt d'inici de la descripció.

Correspon a la zona representativa de la mitja muntanya. Es tracta d'un exemple de gran valor geològic, ecològic, biològic i paisatgístic de la part central de la muntanya de Montserrat. És territori de nidificació de rapinyaires i de comunitats vegetals de gran valor com les codines. En aquest indret es troben unes de les escasses localitats de boixerola i de ginebre hemisfèric.

A-2 Cap de les Canals

Des de la confluència del torrent de Santa Maria amb el camí del Rosari, el límit descendeix per aquest torrent fins a la carretera de Collbató (B-112), continua per aquesta carretera en sentit sud fins a la cruïlla amb el GR-6. Ascendeix per aquest sender de Gran Recorregut fins a trobar l'encreuament amb el camí de la Santa Cova, al nord-oest de la Fita, continua per aquest camí fins a connectar amb el camí del Rosari, i des d'aquí segueix per aquest darrer camí fins al punt d'inici d'aquesta descripció.

Correspon a la zona representativa del sector més tèrmic de la muntanya de Montserrat, el sud i sud-est. Aquesta zona es justifica per l'existència de processos relacionats amb canvis tèrmics importants, per la presència de rapinyaires amenaçats i espècies vegetals termòfiles.

A-3 Serrat del Cabrit - Canal de Cirers

Des del coll del Miracle el límit es dirigeix pel camí de les Comes en sentit sud-est i just abans d'arribar al coll de les Comes continua en sentit sud per la corba de nivell 1.050 m bo i excloent el Cilindre o Cabrit, fins a tornar al camí de les Comes. Des d'aquí descendeix pel mateix camí fins a la cota 1.000 m al basal dels Avellaners, continua per la corba de nivell 1.000 m situada a l'est de la canal de la Coma dels Naps en sentit sud i quan contacta amb el segon barranc que descendeix de la carena roca Plana dels Llamps – Montgròs, baixa per aquest curs fluvial fins a la cota 975, corba de nivell per la qual continua en sentit sud fins al collet situat a l'est de l'agulla de la Tempestat. Ascendeix en direcció oest cap a l'agulla de la Tempestat, des d'on traça una línia recta fins a la roca del Faraó i continua per la carena primer en sentit nord i després cap a l'oest fins a trobar l'agulla de cota 916 m. Baixa en línia recta en direcció nord-oest fins a la cota 850 m a la canal del Conill, segueix per aquesta corba de nivell fins a l'alçada de la roca Roja, just per sobre del collet de cota 844 m. El límit traça una línia recta en direcció nord fins a la cota 900 m situada al carener, segueix per aquesta corba de nivell en sentit nord fins a situar-se just a l'est de l'agulla de cota 898 m, situada al sud-est del torrent de la Coma Alta. Des d'aquest punt traça una línia recta en direcció nord cap a l'agulla de cota 883 m situada a l'altra riba del torrent de la Coma Alta, continua per la carena primer en direcció nord i després en direcció nord-est per la serra de les Saleres fins a trobar la cota 945 m, per la qual continua en sentit nord fins al punt més proper al collet de cota 943 m situat a l'oest del Taxi. Des d'aquest collet el límit descendeix per la carena en direcció nord fins a interceptar el torrent de les

Grutes. El límit puja per aquest torrent fins a coll de Porc, des d'on es dirigeix pel camí fins al coll del Miracle.

Correspon a la zona representativa del sector obac. Aquesta zona és la més frescal i obaga de la muntanya i és refugi de nombroses espècies comunes en territoris més frescals i humits de caràcter montà. Abans de l'incendi de 1986 hi havia una pineda de pinassa de gran valor ecològic i paisatgístic; ara hi domina un bosc mixt d'alzines, roures i altres caducifolis (blada, tell, moixera, auró negre, trèmol) amb nombroses plantes que a Montserrat només viuen en aquest indret.

A-4 Recinte del Monestir

Des de la cota 875 m situada a l'est de Sant Dimes, traça una línia recta en sentit sud-oest fins a la capella del Diable des d'on traça una línia recta en direcció oest fins a la cota 870, corba de nivell per la qual continua en direcció nord fins a interceptar el primer torrent que prové de Sant Dimes. Baixa per aquest torrent fins a la cota 850 m, corba de nivell per la qual continua fins a situar-se al sud de l'agulla de cota 855 m, torna a descendir per la carena fins a la cota 800 m. Es dirigeix cap a l'oest per la corba de nivell 800 m fins just al nord de la confluència entre el camí de l'Escala dels Pobres i el Viacrucis. Des d'aquí el límit continua cap al nord-est seguint tot el contorn de la zona edificada fins a sobrepassar els dipòsits d'aigua situats just per sobre del camí dels Degotalls, des d'on traça una línia recta en direcció oest fins al punt d'inici d'aquesta descripció.

És per motius de seguretat, i no ambientals, que també s'ha inclòs en les àrees on no és permesa l'escalada, aquesta zona més propera al recinte urbanitzat de Montserrat.

Article 3 Zones d'interès per a la conservació d'aus rapinyaires de nidificació primerenca (B)

En les següents zones es prohibeix l'escalada des de l'1 de gener fins al 31 de juny:

B-1 Pollegons

Des de la confluència entre el camí del Pont i el camí que puja cap a coll de Pollegons, el límit continua pel camí en sentit est, passa pel coll de Pollegons, pren el camí de les Artigues en sentit sud fins a interceptar la canal de l'Artiga Alta i descendeix per aquesta canal fins a la cota 500 m. Des d'aquí continua per aquesta corba de nivell en sentit oest fins a interceptar el corriol situat just al nord-est de la cota 492 m, continua per aquest corriol fins al camí del Pont, pel qual descendeix fins a l'encreuament amb el camí de la Vinya Nova. El límit continua per aquest darrer camí en direcció oest fins a situar-se al sud de la cota 532 m, ascendeix per la carena fins a la cota 500 m i continua per aquesta corba de nivell fins a interceptar el primer torrent que descendeix de la Bassola. Ascendeix per aquest torrent fins a la cota 600 m, continua per aquesta corba de nivell en sentit est fins el primer carener, baixa per la carena fins a la cota 575 m i des d'aquí traça una línia recta en sentit est fins a la cota 500 m, continua per aquesta corba de nivell cap a l'est fins a contactar un altre cop

amb el camí del Pont. El límit ascendeix pel camí del Pont fins al punt d'inici d'aquesta descripció.

B-2 Clot del Tambor

Des de la confluència de la carena del Xincarró amb la cota 625 m, el límit continua en sentit est per aquesta corba de nivell (excloent la pedra Sílfides) fins a la carena de la cova del Cabrit, baixa pel carener en sentit sud fins al clot del Boixar i continua descendint per aquest curs fluvial fins que la torrentera intercepta la cota 500 m. Des d'aquest punt traça una línia recta fins a trobar la carena del Xincarró per on ascendeix fins al punt d'inici d'aquesta descripció.

Aquesta zona serà objecte de seguiment per si pot ser oberta a partir de 31 de març.

B-3 Les Feixades i Cova del Duc

Des de la confluència entre el GR-5 i el GR-6, el límit descendeix pel GR-6 fins a la carretera de Collbató (B-112), continua en sentit oest per aquesta carretera fins a l'alçada de la cova del Duc (la qual queda inclosa dins aquesta àrea) i des d'aquí continua cap a l'oest passant pel peu de cinglera fins al torrent situat entre la cova del Salnitre i les coves de la Cabrafiguera. Ascendeix per aquest torrent fins al GR5 i continua per aquest camí, anomenat camí de les Feixades, cap a l'est fins arribar al punt d'inici d'aquesta descripció.

Article 4 Zones d'interès per a la conservació d'aus rapinyaires de nidificació tardana (C)

En les següents zones es prohibeix l'escalada del 15 de febrer al 31 de maig, amb possibilitat d'avançar la data de reobertura en alguns sectors depenent del punt de nidificació definitiu.

C-1 Plecs del Llibre i Montgròs

Des del coll del Montgròs el límit continua pel camí cap al nord-est, passant pel sud de la Salamandra i per la font de la Cadireta fins al torrent del Migdia, descendeix per aquesta canal fins a la cruïlla entre el camí de coll de Mosset i el camí dels Plecs del Llibre, des d'on ascendeix pel carener fins al coll del Montgròs, bo i incloent totalment els Plecs del Llibre.

C-2 Roca Roja

Des de la confluència del camí del Cabrit amb la coma dels Naps de Baix el límit continua per aquest camí cap a l'oest fins a la canal situada entre la roca Roja i la roca Vella. Ascendeix per aquesta canal fins a la cota 850 m, continua per aquesta corba de nivell cap al nord-est fins a interceptar el primer torrent, que està situat a l'oest de l'agulla Fina, pel qual baixa fins al punt d'inici d'aquesta descripció.

S'exclou l'agulla del Senglar.

Des de la confluència del GR-172 amb la carena situada al nord de la Miranda del Lloro, el límit continua en sentit est fins al nord de les roques dels Aurons. Ascendeix en línia recta cap al sud fins a la cota 1.000 m, continua per aquesta corba de nivell cap a l'oest fins a interceptar el camí de Coll de Miracle a Ecos (recorregut del Pas de l'Esfinx), descendeix per aquest camí fins al camí de les Comes, pel qual continua cap a l'oest fins a coll de Porc, des d'on segueix pel límit de terme municipal entre Marganell i el Bruc fins al Lloro. Des del Lloro el límit traça una línia recta en sentit nord fins a la Miranda del Lloro i baixa per la carena fins al GR-172.

C-4 Mullapans

Des de la cota 525 m del torrent de Santa Maria el límit continua per aquesta corba de nivell cap a l'est fins a la carena del tossal de Mullapans, descendeix per la carena fins a la cota 400 m i continua per aquesta corba de nivell fins al torrent de Santa Maria, pel qual ascendeix fins al punt d'inici d'aquesta descripció.

C-5 Santa Cova

Des de la confluència del torrent situat a l'oest de la creu de Sant Miquel amb el camí del Rosari el límit continua en sentit est pel camí del Rosari i pel camí de la Santa Cova fins al torrent de les Àligues, ascendeix per aquest curs fluvial fins a la cota 775 m i continua per aquesta corba de nivell fins a la creu de Sant Miquel. Des d'aquí baixa per la carena fins a la cota 750 m i continua per aquesta corba de nivell cap a l'oest fins a interceptar un torrent pel qual baixa fins al camí del Rosari.

C-6 Salnitre i Garrigoses

Àrea situada entre el Serrat de les Garrigoses, el barranc existent entre la cova del Salnitre i les coves de la Cabrafiguera, el peu de cingle del serrat de les Garrigoses i la canal situada entre la cova Freda i la cova del Salnitre.

C-7 Degotalls

Des de la confluència de les carreteres BP-1103 i BP-1121 el límit segueix per la carretera BP-1121 en direcció al Monestir de Montserrat fins a l'extrem nord del recinte urbanitzat del Monestir de Montserrat, a l'inici del camí dels Degotalls. Des d'aquest punt el límit ascendeix en línia recta cap a l'oest fins a la cota 850 m, continua per aquesta corba de nivell en direcció nord-oest fins a la carena situada a l'est de la cota 919 m. Des d'aquest punt ascendeix per la carena fins a la cota 900 m, corba de nivell per la qual continua fins a la part superior del torrent de la Font del Boix, descendeix per aquest curs fluvial fins a la cota 820 m i continua per aquesta corba de nivell fins a la carena del pedrís dels Bisbes, carena per la qual baixa fins al punt d'inici d'aquesta descripció.

C-8 Monestir de Sant Benet

Des del trencall del Monestir de Sant Benet a la carretera de Monistrol de Montserrat BP-1121 el límit continua pel camí d'accés al Monestir de Sant

Benet i pel carener en sentit nord-est vorejant el Monestir fins a la cota 505 m. Des d'aquí descendeix per la carena est fins a la cota 450 m i continua per aquesta corba de nivell en sentit sud fins a sobrepassar el límit de la colònia Puig, just a l'est de la cruïlla entre la baixada dels Matxos i la carretera. Ascendeix en línia recta fins a la carretera BP-1121 i en sentit nord baixa per aquesta carretera fins al punt d'inici de la descripció.

En les següents zones, tot i no delimitar-se una àrea, des del 15 de febrer fins al 31 de maig quedarà limitat l'accés a les vies d'escalada que afectin els nius ocupats i que prèviament s'hauran identificat en els camins d'accés i a peu de via:

- Paret de Sant Jeroni i cara est del Serrat del Moro.
- Paret de Diables.
- Sector Sant Benet nord.

Article 5 Zones d'interès específic per a aus rupícoles no rapinyaires (D)

En la següent zona es prohibeix l'escalada des de l'1 de març fins el 31 de juliol.

D Camí de les Feixades

Des de la cota 672 m del serrat de les Garrigoses, el límit descendeix per la carena en sentit est i passada la cota 539 m en sentit nordest fins a la cota 500 m, des d'aquest punt traça una línia recta en sentit nord creuant el pas de la Barra (torrent Fondo) fins a la cota 525 m a l'altra riba del torrent. Continua per aquesta corba de nivell fins a la fondalada situada a l'oest de la cota 706 m del serrat dels Monjos, un cop creuats dos torrents innominats. Ascendeix per aquest barranc fins a la cota 600 m, corba de nivell per la qual continua en sentit est fins el carener de la cota 706 m del serrat dels Monjos. Descendeix per aquest carener fins a la cota 500 m, corba de nivell per la qual continua en sentit est fins creuar l'eix X= 404.000, des d'on traça una línia recta en direcció est fins al GR-5. Des d'aquí es dirigeix en sentit sud pel camí de les Feixades fins a interceptar un torrent situat entre les coves de la Cabrafiguera i la cova del Salnitre, i ascendeix per aquest torrent fins al carener del serrat de les Garrigoses, a la cota 672 m.

Article 6 Actuació en cas de modificació de les àrees de nidificació

Donada la variabilitat dels espais que poden utilitzar les espècies d'aus per a la nidificació, altres àrees no contemplades en aquesta sectorització poden ser objecte d'aquesta mateixa regulació en funció de la dinàmica de les poblacions. De la mateixa manera, les àrees que deixin de ser utilitzades per les aus poden ser excloses de la regulació.

Aquestes modificacions seran acordades per la Comissió tècnica per a la regulació de l'escalada, de les vies ferrades i de les canals equipades al Parc Natural de la Muntanya de Montserrat (veure Títol IV).

La Comissió tècnica posarà en coneixement dels usuaris les zones que restin lliures i les de nova inclusió en la regulació.

Article 7 Obertura de noves vies d'escalada

Pel que fa a l'obertura de noves vies d'escalada:

- No és permesa dins de les zones qualificades com a A (definides a l'article 2).
- Cal informe de la Comissió tècnica i autorització de l'òrgan gestor del Parc Natural en les zones B, C i D (definides als articles 3, 4 i 5 respectivament)
- Cal autorització de l'Òrgan gestor del Parc Natural quan es vulguin obrir o equipar noves zones d'escalada, l'autorització també es fa extensible per a l'obertura o equipament d'una via i que impliqui una extensió de les actuals zones d'escalada segons l'inventari elaborat per la FEEC i el Patronat de la Muntanya de Montserrat.
- Cal comunicar l'obertura a l'Òrgan gestor del Parc Natural quan es realitzi dins de zones d'escalada ja existents segons l'inventari elaborat per la FEEC i l'Òrgan gestor del Parc Natural i no s'incrementi l'extensió de la zona d'escalada.

Aquesta autorització i les condicions que s'hi estableixin es basaran en els criteris fixats en el Títol III i en base a les definicions de les modalitats d'escalada de l'Annex II.

El no compliment de l'establert en aquest article comportarà l'obligació de desequipar parcial o totalment la via i es verificarà la conveniència, la zona i els criteris d'obertura.

Títol II Vies ferrades, equipaments durs i barranquisme

Article 8 Espais per a la pràctica de les vies ferrades i de les canals equipades

Només es permet la pràctica de les vies ferrades i de les canals equipades en els següents equipaments ja existents i en els sectors esmentats, si s'escau:

- La Teresina (Sant Jeroni).
- Canal del Pou de Glaç.
- Torrent de Santa Maria (o de Vallmala): des de l'estació inferior del funicular de la Santa Cova fins a la carretera de Collbató (B-112).
- Torrent Fondo: des de la capçalera fins al camí de les Feixades (GR 5).
- Torrent de Santa Caterina i Torrent de la Font Seca.
- El Joc de l'Oca (Can Jorba).
- Les Dames.
- El Tres en Ratlla.
- Torrent de la Coma Alta: només en el tram situat fora de la zona A-3.

- Clot dels Caragols.
- Torrent del Lloro – Trago.

Excepcionalment es podrà practicar el barranquisme en el Clot de la Sajolida - Torrent del Pont amb les següents condicions:

- Caldrà sol·licitar una autorització individual a l'Òrgan gestor del Parc Natural.
- Només es donaran autoritzacions pel període comprès entre el 15 d'agost i el 15 de novembre.
- El màxim d'autoritzacions diari serà de 10 persones.

Les vies ferrades o canals equipades existents dins el Parc Natural i no esmentades explícitament en aquest article seran desequipades si es troben situades dins d'alguna de les zones A, B, C i D regulades en els articles 2, 3, 4 i 5 respectivament.

Les vies ferrades o canals equipades no esmentades explícitament en aquest article i situades fora de les zones A, B, C i D podran ser desequipades si la Comissió ho considera oportú per al compliment dels objectius de conservació del Parc Natural.

Article 9 Obertura de noves vies ferrades o nous equipaments a les canals i reequipaments

L'equipament de noves vies ferrades i de noves canals o el reequipament de les llistades en l'article 8 necessitarà autorització emesa per l'Òrgan gestor del Parc Natural de la Muntanya de Montserrat amb informe previ de la Comissió tècnica.

Títol III Recomanacions i obligacions

Article 10 Recomanacions generals i obligacions en la pràctica de l'escalada, vies ferrades i canals equipades

Obligacions:

- No es permet la utilització de resines sintètiques i productes químics en tot l'àmbit del Parc Natural. Els ancoratges fixos per a l'escalada seran per expansió mecànica (tipus parabolts) i es procurarà la reversibilitat en cas necessari. Només s'acceptaran els ancoratges químics en aquelles instal·lacions de seguretat per al pas de persones (canals equipades, ferrades), instal·lacions fixes de ràpel, instal·lacions fixes dels grups de rescat i en els sectors d'iniciació a l'escalada equipats per a aquesta finalitat per la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya, prèvia sol·licitud a l'òrgan gestor.
- No es permet abandonar el material en les vies d'escalada excepte l'indispensable, com per exemple: les reunions i els elements d'ancoratge per assegurança i progressió (plaquetes, parabolts, burins, spits, tacs de fusta, pitons, etc.).
- No es deixaran cordes fixes instal·lades de manera permanent ni, en cap cas, més temps que l'estrictament necessari per a fer l'equipament o obertura.

- No es permet malmetre la vegetació ni la fauna present en la paret així com la que es trobi al peu de via i en totes les zones d'escalada en general.
- No es permet contaminar acústicament l'espai amb crits, sons estridents o música.

Recomanacions:

- Es recomana l'ús del casc per a les activitats d'escalada i trànsit per vies equipades en general així com estar federat o tenir algun tipus d'assegurança i tenir bons coneixements de la pràctica esportiva o anar acompanyat d'un guia titulat.
- S'utilitzarà material mimètic amb les roques (plaquetes i reunions de color gris).
- No s'utilitzarà pintura ni altres materials (o es minimitzarà al màxim) per marcar la situació, el nom o la dificultat de les vies.
- Es recomana no sortir dels camins per evitar l'erosió així com endinsar-se sense informació per camins que no es coneixen.
- Es tindrà cura de no fer les necessitats fisiològiques al voltant de les zones d'escalada ni en els peus de vies. En cas d'urgència s'efectuarà en llocs aïllats, en un radi ample i en cap cas es deixarà el paper ni restes inorgànics.

Article 11 La restauració de les vies d'escalada del Parc Natural de la Muntanya de Montserrat

Les vies de Montserrat són un llegat històric de formes diferents d'entendre l'escalada, de les generacions que varen saber veure el seus traçats i també de tots aquells que les han consolidat repetint-les una i altra vegada. Per la seva geomorfologia és una escalada única al món i tècnicament complexa, per tant, és un patrimoni comú de tots els escaladors que cal protegir. Tanmateix però, cal saber constatar que el material es malmet amb el pas dels anys i que s'han de dur a terme actuacions de restauració, tot i respectant l'esperit i les dificultats tècniques amb què es varen obrir.

L'escalada amb el pas del temps s'ha anat diversificant, i una d'aquestes modalitats, l'escalada esportiva, ha propiciat l'augment del grau de dificultat i del nombre de practicants, però també l'equipament de molts itineraris, corrent el risc de massificar-se en alguns sectors, principalment on la menor dificultat tècnica de l'escalada els fa més assequibles. Aquests sectors i zones són més sensibles i, per tant, també poden ser subjectes a regulacions per criteris estrictament relatius a l'escalada i no només ambientals.

Per a l'elaboració d'aquesta normativa s'han tingut en compte les diferents modalitats d'escalada, establint criteris més o menys restrictius en funció de la modalitat, de la intensitat i de l'estacionalitat (hivern, primavera, etc.) de l'escalada que s'hi practica en cada zona o sector, variables que influeixen de diferent manera en l'afecció sobre les aus nidificants.

Per aquests motius els criteris de restauració acurats i consensuats, sobretot en les vies clàssiques, són bàsics ja que si es transformessin en vies esportives, podrien donar origen a noves regulacions en les zones o sectors afectats.

Així doncs, es fixen uns criteris de restauració de les vies d'escalada en funció de les modalitats d'escalada en tot l'àmbit del Parc Natural de Montserrat (veure Annex II per a la definició de les modalitats).

Criteris per a la restauració de les vies d'escalada del Parc Natural de la Muntanya de Montserrat:

- Es comunicarà als aperturistes, si s'escau, la conveniència i els criteris consensuats per a la seva restauració.
- Es determinarà amb els membres especialistes en la matèria de la Comissió tècnica, la quantitat d'assegurances mòbils i fixes que hi ha i hi haurà per llarg de corda, abans i després de la restauració.
- En els llocs on en el traçat de la via hi hagi alguna fissura i la pròpia tècnica d'escalada permeti deixar-ho net s'haurà d'assegurar amb material mòbil ("friends", tascons o similars).
- En el lloc on la fisura no ho permeti i/o s'hagi de clavar poc, es posaran escarpes com peces mòbils amb caràcter fix o tacs de fibra -mimetitzats- si és molt ample.
- A les vies d'artificial d'**Ae** que ho permetin, es deixaran peces diferenciades per poder fer-se amb lliure. Es poden considerar variacions horitzontals per raons d'optimitzar l'assegurament (mosquetonatge), respectant l'artificial i solament les peces que estiguin malmeses, substituir-les per equivalents.
- Es permetrà la variació de les reunions per qüestions d'obvietat o de comoditat, sempre i quan no variï l'esperit d'obertura de la via.

Les vies amb concepcions més particulars seran estudiades cas per cas.

Títol IV Comissió tècnica per a la regulació de l'escalada, de les vies ferrades i de les canals equipades al Parc Natural de la Muntanya de Montserrat

Article 12 Denominació, naturalesa i finalitats de la Comissió tècnica per a la regulació de l'escalada, de les vies ferrades i de les canals equipades al Parc Natural de la Muntanya de Montserrat

L'article 6.1 del Decret 148/1992, de 9 de juny, pel qual es regulen les activitats fotogràfiques, científiques i esportives que poden afectar les espècies de la fauna salvatge, estableix que en els espais inclosos al Pla d'Espais d'Interès Natural caldrà una autorització prèvia per a la realització d'activitats esportives com l'escalada i que l'òrgan que designi l'administració gestora de l'espai determinarà les àrees i els períodes en què aquestes activitats esportives es podran dur a terme sense autorització. En el cas del Parc Natural de Montserrat no caldrà una autorització explícita per a la pràctica de l'escalada, les vies ferrades o les canals equipades (a

excepció del Clot de la Sajolida – torrent del Pont) sinó que aquestes activitats es regulen mitjançant la zonificació de l'espai.

Atesa l'especificitat de l'escalada, de les vies ferrades i de les canals equipades, així com també de l'ecologia i etologia de les espècies i dels hàbitats presents a la muntanya de Montserrat, la Comissió Executiva del Patronat de la Muntanya de Montserrat crearà, mitjançant un acord, la Comissió tècnica per a la regulació de l'escalada, de les vies ferrades i de les canals equipades al Parc Natural de la Muntanya de Montserrat.

La naturalesa de la Comissió tècnica és la d'òrgan tècnic consultiu, sense naturalesa jurídica pròpia. En cap cas pot substituir o obstaculitzar l'exercici de les competències que les lleis atribueixen als organismes representatius.

Els seus objectius, en l'àmbit de la regulació de les activitats esportives dins del Parc Natural de la Muntanya de Montserrat, es centren en la protecció del patrimoni natural, la promoció de l'escalada i en garantir la compatibilitat entre ambdues activitats.

Article 13 Funcions

Són funcions de la Comissió tècnica:

- Avaluar anualment l'efectivitat i idoneïtat de la regulació de l'escalada, les vies ferrades i les canals equipades al Parc Natural de la Muntanya de Montserrat i revisar-ne anualment el contingut per adaptar-lo als nous coneixements adquirits i a la situació del moment.
- Proposar a l'Òrgan gestor del Parc Natural una regulació dels accessos als espais on es practiquen aquestes activitats o una adequació dels mateixos per a regular els fluxos en les diferents zones i el programa d'inversions associat.
- Promoure acords amb els titulars dels rescats.
- Informar a l'Òrgan gestor del Parc Natural sobre l'obertura de noves vies d'escalada a les zones B, C i D.
- Informar a l'Òrgan gestor del Parc Natural sobre l'obertura de noves vies ferrades o canals equipades arreu del Parc Natural de la Muntanya de Montserrat.
- Instar a l'Òrgan gestor del Parc Natural perquè requereixi a l'autor material d'una determinada via el desequipament d'aquesta si la via incompleix el que estableix aquesta normativa o es considera necessari per assolir els objectius de conservació del Parc Natural. Per a localitzar l'autor o autors de l'equipament podrà sol·licitar la col·laboració de la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya.
- Definir quines són les mesures que cal dur a terme per a difondre la regulació de l'escalada, les vies ferrades i les canals equipades al Parc Natural de la Muntanya de Montserrat (senyalització i fulletons divulgatius, entre d'altres) i informar-ne al Patronat, el qual haurà de posar els mitjans que siguin necessaris per a garantir

una correcta difusió tant dels valors del Parc Natural com d'allò establert en matèria de regulació de l'escalada.

- Proposar a l'Òrgan gestor del Parc Natural un programa d'inversions en el reequipament o restauració de vies emblemàtiques i/o d'interés comú, zones d'iniciació a l'escalada, etc. Amb igual criteri podran ser considerades les canals i ferrades equipades tant per ascens com per descens. Les federacions corresponents hauran d'estar implicades a través dels seus comitès de reequipament .
- Instar a l'Òrgan gestor del Parc Natural a l'estudi de l'impacte de l'ús públic sobre les canals (sòl, vegetació i fauna) i proposarà al Consell Executiu les mesures de gestió que argumentadament se'n derivin.
- Avançar en la definició dels criteris per a l'escalada al Parc Natural.
- Per motius ambientals o per necessitats de les pròpies activitats, pot instar a la Comissió Executiva a estendre aquesta regulació a zones situades dins de l'Entorn de Protecció del Parc Natural de la Muntanya de Montserrat.
- En general, emetre informes, dictàmens o propostes en matèria d'escalada, vies ferrades i canals equipades, tant a petició de l'Òrgan gestor del Parc Natural com per pròpia iniciativa quan ho consideri convenient.
- Demanar la col·laboració de qualsevol persona física o jurídica que per la seva trajectòria professional, pels seus coneixements específics o per qualsevol altra circumstància es consideri que pot fer aportacions positives per a les finalitats pròpies de la Comissió tècnica.
- Rebre informació de tot allò que l'Òrgan gestor de l'espai realitzi en matèria d'escalada, vies ferrades i canals equipades.

Article 14 Composició

1 La Comissió tècnica per a la regulació de l'escalada, de les vies ferrades i de les canals equipades al Parc Natural de la Muntanya de Montserrat estarà formada pels següents membres:

- Dos representants del Patronat de la Muntanya de Montserrat, un dels quals assumirà la presidència de la Comissió tècnica i l'altre la secretaria.
- Un representant de la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya que assumirà la sotspresidència de la Comissió tècnica.
- Un representant del Servei de Protecció de la Fauna, Flora i Animals de Companyia de la Direcció General del Medi Natural del Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya, que actuarà com a vocal.
- Un representant del cos d'Agents Rurals que actuarà com a vocal.
- Un mínim de tres representants del territori i un màxim de sis, que formin part del col·lectiu d'escaladors o barranquistes, que actuaran com a vocals.

Tots els membres de la Comissió tècnica tindran veu i vot a excepció dels representants del territori. Per a mantenir la paritat de la Comissió tècnica només tres dels representants del territori tindran veu i vot, mentre que la resta només tindran veu dins de la Comissió tècnica. Els representants del territori seran preferentment els titulars dels refugis de Santa Cecília, Sant Benet i Vicenç Barbé i representants dels centres excursionistes de la zona de Montserrat, ja siguin locals o comarcals.

- 2 Tots els membres seran nomenats per la Comissió Executiva del Patronat de la Muntanya de Montserrat a proposta del gerent.
- 3 A banda dels membres integrants de ple dret, la Comissió tècnica podrà demanar l'assessorament i/o assistència puntual de coneixedors de les matèries objecte de regulació o de la conservació del patrimoni natural quan l'assumpte a tractar ho requereixi.
- 4 En cas d'empat en una votació, el vot de qualitat del President de la Comissió tècnica decidirà el sentit de la votació.

Article 15 Funcionament

- 1 Convocatòria i règim de reunions: la Comissió tècnica es reunirà en sessió ordinària el primer dimarts de novembre i el primer dimarts de juny, prèvia convocatòria escrita. La convocatòria es notificarà als membres de la Comissió tècnica amb una antelació mínima de 72 hores i s'hi indicarà l'ordre del dia de la reunió.

Les reunions seran moderades per la presidència, que vetllarà pel respecte i el compliment de l'ordre del dia assenyalat a la convocatòria. De totes les reunions de la Comissió tècnica se n'aixecarà acta pel secretari, la qual s'aprovarà en la següent reunió i es signarà per tots els assistents.

- 2 Quòrum d'assistència i adopció d'acords: perquè la Comissió tècnica pugui constituir-se vàlidament en sessió plenària es requereix la presència de la majoria absoluta dels membres de dret i en qualsevol cas, sempre la dels següents membres: president, secretari, membre de la FEEC i un representant del territori, ja siguin titulars o suplents, per delegació escrita.

Per a l'adopció d'acords es requereix la majoria absoluta de vots dels membres presents.

Disposició transitòria

Única: inventari de vies d'escalada

Es dóna de termini fins el 31 de desembre de 2008 per a què qualsevol persona física o jurídica aporti dades per a incloure a l'inventari de vies d'escalada al Parc Natural de Montserrat elaborat per la FEEC i el Patronat de la Muntanya de Montserrat, aquelles vies d'escalada que no hi figurin. Amb aquesta finalitat l'inventari estarà a disposició del públic tant en format paper com digital.

Primera: Entrada en vigor

- Zones de màxim interès ambiental definides a l'article 2: aquest acord entrarà en vigor l'endemà de la seva aprovació definitiva per part de la Comissió Executiva del Patronat de la Muntanya de Montserrat.
- Zones B, C, D i zones no regulades temporalment:
 - La regulació temporal de la pràctica de l'escalada (articles 3, 4 i 5) entrarà en vigor l'1 de gener de 2009.
 - La necessitat d'autorització o comunicació prèvia per a l'obertura de noves vies d'escalada entrarà en vigor 30 dies després de la publicació de l'acord de la Comissió Executiva del Patronat de la Muntanya de Montserrat.
 - Vies ferrades i canals equipades: tant pel que respecta a la pràctica d'aquestes activitats com pel que fa a la necessitat d'autorització per a l'obertura de noves vies ferrades o l'equipament de noves canals aquest acord entrarà en vigor l'endemà de la seva aprovació definitiva per part de la Comissió Executiva del Patronat de la Muntanya de Montserrat.

Segona

El Patronat de la Muntanya de Montserrat, com a òrgan gestor del Parc Natural de la Muntanya de Montserrat, es compromet a:

- Impulsar i elaborar aquells estudis que siguin necessaris per a fonamentar tècnica i científicament la regulació de la pràctica de l'escalada, les vies ferrades i les canals equipades.
- Posar tots els mitjans necessaris per a fer un seguiment continuat d'aquesta regulació.
- Atendre i garantir el finançament de les esmentades actuacions dins del context i possibilitats dels seus pressupostos.

Tercera

La Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya i els representants del territori a la Comissió tècnica es comprometen a divulgar aquest acord amb tots els mitjans que estiguin al seu abast.

Annex 1: Plànol de regulació de l'escalada, de les vies ferrades i de les canals equipades

Annex 2: Definició de les modalitats d'escalada

Annex 2 Definició de modalitats d'escalada

A continuació s'estableix el criteri general bàsic per a definir els diferents tipus de modalitats d'escalada en roca que es practiquen al Parc Natural de la Muntanya de Montserrat, d'acord amb la classificació de les seves vies i estils, així com pel seu grau d'exigència física i psicològica:

a Escalada lliure: escalada que no utilitza les assegurances com a mitjà de progressió.

Característiques principals de les seves vies:

- 1 Poden ser itineraris de qualsevol altura.
- 2 Les seves assegurances són fixes, mòbils o mixtes.
- 3 La distància entre les seves seves assegurances és variable. De mitja solen estar a més de tres metres de distància l'una de l'altra.
- 4 Aquests itineraris poden estar oberts per sota o per dalt.
- 5 El grau de compromís físic i/o psicològic és alt.
- 6 En funció de les seves assegurances, tant pel nombre com per la seva qualitat, pot tenir un risc molt important.

b Escalada artificial: escalada que per a la seva progressió utilitza les assegurances com a mitjà de progressió.

Característiques principals de les seves vies:

- 1 Poden ser itineraris de qualsevol altura, generalment de més d'un llarg.
- 2 Les seves assegurances són fixes, mòbils de progressió o mixtes.
- 3 La distància entre les seves assegurances és variable. Solen estar al voltant d'un metre, tant peces fixes com mòbils i de progressió.
- 4 Aquests itineraris estan oberts per sota.
- 5 El grau de compromís físic i psicològic és alt a molt alt a partir de la graduació A2
- 6 Té un risc molt important a partir d' A3.

c Escalada clàssica: tot aquell tipus d'escalada que per a la seva progressió es fan servir tècniques d'escalada lliure, artificial o ambdues combinades.

Característiques principals de les seves vies:

- 1 Són itineraris, normalment de més de un llarg de corda.
- 2 Les seves assegurances són fixes, mòbils de progressió o mixtes.
- 3 La distància entre les seves assegurances és variable. En lliure de mitja solen estar a més de tres metres de distància l'una de l'altra i en artificial al voltant d'un metre entre elles, tant peces fixes com mòbils.
- 4 Aquests itineraris solen estar oberts per sota.
- 5 El grau de compromís físic i/o psicològic és alt.
- 6 Té un risc important.

d Escalada esportiva: escalada en la qual no es fan servir les assegurances com a mitjans de progressió i que normalment les assegurances no estan separades entre si per més de tres metres, resultant-ne una modalitat d'escalada amb un component més físic que psíquic.

Característiques principals de les seves vies:

- 1 Són itineraris, normalment, de fins a 30 metres d'alçada.
- 2 Les seves assegurances són fixes.
- 3 La distància entre les assegurances és de menys de tres metres de mitjana.
- 4 Aquests itineraris generalment estan equipats per dalt.
- 5 El grau de component físic és molt alt, el psíquic baix.
- 6 Té un risc baix.

- e Escalada en bloc:** Tota aquella que es realitza sense assegurances, preferentment amb uns matalassos/amortidors especialment concebuts per això i col·locats a la seva base per contrarestar una eventual caiguda. La seva finalitat última és l'execució de moviments d'escalada de dificultat extrema.

Característiques principals de les seves vies:

- 1 -
- 2 No té assegurances.
- 3 -
- 4 -
- 5 És una modalitat esportiva amb una sol·licitació física molt important.
- 6 Té un risc molt baix, malgrat tot una mala caiguda pot comportar certes lesions.

D'altra banda, a Montserrat també es constata l'existència d'algunes vies obertes sense cap assegurança ni corda. Aquesta pràctica es coneix i és comunament acceptada com a "solo integral".

Característiques principals de les seves vies:

- 1 Són itineraris de més de quatre metres d'alçada.
- 2 No tenen cap tipus d'assegurances o no s'utilitzen.
- 3 -
- 4 Aquests itineraris s'obren per sota, o són itineraris que ja estaven oberts.
- 5 El grau de component físic i psicològic és excepcionalment alt.
- 6 Té un risc extrem.

Les vies obertes en primera ascensió en aquest estil, seran respectades en tots els casos i no podran ser objecte de cap equipament posterior.